

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ
ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τμ. Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Ταχ. Δ/ση : Αθηνάς 16

Ταχ. Κώδικας : 105 51

Πληροφορίες : Γ. Αντωνοπούλου

Τηλέφωνο : 210 3721596

Ηλ. Ταχ/μείο : g.antonompoulou@athens.gr

Βαθμός Ασφαλείας : Αδιαβάθμητο
Βαθμός Προτεραιότητας : Εξ. Επείγον
Χρόνος Διατήρησης : πενταετία

Αθήνα, 8 - 4 - 2024

ΠΡΟΣ: Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου
Τμήμα Επικοινωνίας και Διαφάνειας

- ΚΟΙΝ.: 1) Αυτοτελές τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
Δημάρχου
2) Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
Γενικού Γραμματέα
3) Αντιδήμαρχο Αστικής Αναζωογόνησης και
Ανθεκτικότητας, κ. Μ. Ευαγγελίδου
4) Αντιδήμαρχο Οικονομικού
Προγραμματισμού, κ. Γ. Γιάνναρος
5) Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και
Έργων Δρ. Ευάγγελο Γαβριελάτο
6) Διεύθυνση Δημ. Περιουσίας
Τμήμα Α΄ Κοιμητηρίου
7) Διεύθυνση Σχεδίου Πόλεως και Αστικού
Περιβάλλοντος

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΣΧΕΤ: Α.Η.Π.Δ.Α. 88249/03.04.2024 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών

Σε απάντηση του με Αρ. Πρωτ.: 31614/03.04.2024 (Α.Η.Π.Δ.Α. 88249/03.04.2024) εγγράφου του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με την υπ' αριθμ. 4048/01.04.2024 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε πως το τμήμα Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Δ/σης Σχεδίου Πόλεως και Αστικού Περιβάλλοντος του Δήμου Αθηναίων έχει συνδράμει τον έλεγχο της Ανεξάρτητης Αρχής Διαφάνειας, έχει υποβάλλει στοιχεία και απόψεις περί των διαλαμβανόμενων. Επίσης, ως υποχρεούται, ενεργεί σύμφωνα με τις συστάσεις του πορίσματος στον τομέα αρμοδιότητάς του.

Σχετικά με το β' ερώτημα, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Η απόφαση του ΥΠΠΟΑ (Αριθ.ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Β/2399/63285 - ΦΕΚ 1604 Β/ 4-12-2001), χαρακτηρίζει ως **ιστορικό διατηρητέο Μνημείο και έργο τέχνης το ταφικό μνημείο Α.Φ.Παπαδάκη** στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών (Α' Ζώνη, 1^ο τμήμα) [...] διότι είναι έργο του Λ. Βρούτου, φιλοτεχνήθηκε στη μνήμη του Α. Παπαδάκη, μεγάλου ευεργέτη του Πανεπιστημίου Αθηνών και παρουσιάζει εξαίρετο καλλιτεχνικό ενδιαφέρον.
2. Η απόφαση, αν και εστιάζει σαφώς στη γλυπτική σύνθεση του Γεώργιου Βρούτου (και όχι του Λ. Βρούτου όπως αναγράφεται), χαρακτηρίζει ως ιστορικό διατηρητέο το **ταφικό μνημείο**, χωρίς να προσδιορίζει περαιτέρω ή να εξαιρεί στοιχεία του από τον χαρακτηρισμό.
3. Συγκεκριμένα, τα μεταγενέστερα της αρχικής χρήσης στοιχεία α) η μαρμάρινη προτομή του Π.Π. Δεμέστιχα β) τα ονόματα επί της στήλης, που αφορούν στην οικογένεια των σημερινών δικαιούχων και γ) τα ονόματα που εγγράφονται εγχάρακτα στην οριζόντια μαρμάρινη πλάκα επί της κρύπτης και προ της γλυπτικής σύνθεσης,

προϋπήρχαν της κήρυξης του ΥΠΠΟΑ, επομένως θεωρήθηκε πως ο τάφος Παπαδάκη προστατεύεται έκτοτε (2001) ως έχει, με όλες τις εντός του ταφικού περιβάλλου κατασκευές.

4. Πλέον της ως άνω απόφασης του ΥΠΠΟΑ, η υπηρεσία μας, το 2002 ενήργησε για τον τάφο Α.Φ. Παπαδάκη, εστιάζοντας στην προστασία του από την περαιτέρω χρήση, μετά το πέρας της υφιστάμενης. Εξασφάλισε δηλαδή πως όταν θα περιέλθει στην δικαιοδοσία του Δήμου Αθηναίων, δεν θα διατεθεί σε άλλον δικαιούχο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την υπ'αρ. 21/16-05-2002 απόφαση της Επιτροπής Προστασίας Ταφικών Μνημείων Α) στην περίπτωση που περιέλθει στην δικαιοδοσία του Δήμου δεν δύναται να διατεθεί προς πώληση και Β) να παραμείνει ες αεί στη δικαιοδοσία του Δήμου Αθηναίων.
5. Έκτοτε συμπεραίνεται πως αναγράφησαν δύο ακόμα ονόματα επί της οριζόντιας μαρμάρινης πλάκας επί της κρύπτης προ της σύνθεσης.
6. Το ζήτημα αποκατάστασης – ανάδειξης του μνημειακού χαρακτήρα του ταφικού μνημείου εστιάζεται στην εξέταση του συνόλου των επεμβάσεων, που προέκυψαν κατά τη β' χρήση του διαχρονικά.

και σας γνωρίζουμε πως

7. Δεδομένου ότι υπάρχει η προηγούμενη απόφαση του ΥΠΠΟΑ σε ισχύ, θεωρούμε πως απαιτείται η τροποποίηση/συμπλήρωσή της.
8. Η υπηρεσία μας κινούμενη εντός του νομικού πλαισίου που προβλέπει τις αρμοδιότητες της και διέπει τον Κανονισμό Λειτουργίας των Κοιμητηριών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δικαιούχων χρήσης, προτίθεται να συνδράμει προς αυτή την κατεύθυνση, τεκμηριώνοντας την αρχική μορφή και αξιολογώντας τις μεταγενέστερες επεμβάσεις (νέωτερες φάσεις του μνημείου), με σκοπό την αποκατάσταση – ανάδειξη του μνημειακού του χαρακτήρα.

Στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΖΗΜΑΣ

----- ΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ -----